

Læringsutbytter i emnet:

1. Beskrive og eksemplifisere psykologiens mål
2. Beskrive sentrale psykologiske perspektiver, begreper og empiriske sammenhenger fra innholdet i emnet som har betydning for miljøarbeid, selvendring og veiledning
3. Beskrive undersøkelsesdesign og metoder som er vanlige i psykologisk forskning og stille kritiske spørsmål til forskningen
4. Beskrive barns normale sosioemosjonelle og kognitive utvikling og konsekvenser av avvikende utvikling
5. Gjøre rede for hvordan atferd og helse påvirkes av endringer i biologiske betingelser og miljøbetingelser
6. Anvende psykologiske prinsipper som påvirker utførelsen av miljøarbeid i team og i direkte klientkontakt i et folkehelseperspektiv

Generell beskrivelse av karakterer

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.

E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Oppgave 1.

Hvordan beskriver Nordanger & Braarud (2014) toleransevinduet for stress hos små barn, og hvordan kan sensitiv omsorg gi barn større toleranse for stress?

Pensum:

Nordanger, D. Ø. & Braarud, H. C. (2014). Regulering som nøkkelbegrep og toleransevinduet som modell i en ny traumepsykologi. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 51, 530–536.

Sensorveiledning:

Begrepet toleransevindu beskriver den påkjenningen av stress som et barn tåler uten å miste evnen til mestring. Stress som fører barnet utenfor toleransevinduet medfører manglende evne til å håndtere situasjonen og egen emosjoner. Slikt stress kan føre til hyperaktivering eller hypoaktivering av kroppens stresssystemer. Små barn er avhengig av omsorgspersoners omsorg og emosjonell håndtering for å holde seg på innsiden av toleransevinduet. Etter hvert som barnet støttes i emosjonelt vanskelig situasjoner utvides toleransevinduet og barnet tåler større emosjonelle påkjenninger. Barn som ikke får den omsorgen og emosjonelle støtten som trengs i vanskelige situasjoner vil ha manglende evne til å tolerere stress også senere i livet.

Studentene kan trekke inn utvikling av emosjonell tilknytning, foreldrestil, temperament og stressreaksjoner i besvarelsen. Karakteren A krever en redegjørelse av toleransevinduet, hyper- og hypaktivering, betydningen av omsorgsgivere, konsekvenser ved god og dårlig omsorg og vurdering av langsiktige konsekvenser av dårlig omsorg. Karakteren E gis dersom studenten beskriver hva toleransevinduet er på en upresis måte og lite annet, eller ikke greier å beskrive begrepet, men beskriver noen av begrepene knyttet til tilknytning.

Oppgave 2.

Beskriv hva som menes med klassisk betinging. Gi et eksempel på betingingsprosessen med riktig notasjon.

Pensum:

Holt, N., Bremner, A., Sutherland, E., Vliek, M., Passer, M. W., & Smith, R. E. (2014). Kap. 7: Learning: The role of experience.

Sensorveiledning:

Klassisk betinging er en prosedyre/ prosess der tidligere nøyttale stimuli (betingede stimuli) utløser en [betinget respons](#) som følge av å være parett med en ubetinget stimulus som naturlig utløser en tilsvarende respons (ubetinget respons). Det bør nevnes at klassisk betinget atferd er utløst, mens operant atferd er foranlediget. Notasjon av ulærte og lærte stimuli og responser med forklaring gir en god karakter.

Oppgave 3.

Nevn og beskriv kort alle trinnene i forskningsprosessen slik den er beskrevet i Holth et al. Forklar kort hva som menes med uavhengig variabel, avhengig variabel, operasjonell definisjon og forståelse via prediksjon, kontroll og teoribygging.

Pensum:

Holt, N., Bremner, A., Sutherland, E., Vliek, M., Passer, M. W., & Smith, R. E. (2014)

Sensorveiledning:

Besvarelser av god kvalitet bør inneholde en konkret og utfyllende beskrivelse av hvert av trinnene i forskningsprosessen. Beskrivelse av uavhengig og avhengig variabel bør gis sammen med betydningen av valg av variabler for kontroll. Betydningen av operasjonell definisjon av variabler bør beskrives. Forskningens kumulative natur må beskrives med vekt på prediksjon, kontroll og gradvis oppbygging av teori basert på empiri. Henvisning er til pensum og eksempler derfra er bra.

Oppgave 4.

Hva er attribusjon? Hva er den fundamentale attribusjonsfeilen og selvbeskyttende attribusjon? Hvordan kan attribusjonsstil påvirke vår mentale helse?

Pensum:

Holt, N., Bremner, A., Sutherland, E., Vliek, M., Passer, M. W., & Smith, R. E. (2014). Kap. 15: Social thinking and behaviour.

Sensorveiledning:

Attribusjon som tilskrivelse av årsak til atferd og hendelser må beskrives. Situasjonell og disposisjonell attribusjon er sentralt. Den fundamentale attribusjonsfeilen ved å tilskrive uheldige hendelser som skjer med andre med disposisjon og heldige hendelser med situasjon må beskrives. Selvbeskyttende attribusjonsstil kjennetegnes av at uheldige hendelser for en selv forklares med situasjon og heldige hendelser med situasjon. Depresjoner kan hos mange forklares med bruk av disposisjonell attribusjon. Modellen med attribusjonsstil bør presenteres. Dersom studenten kun beskriver at attribusjon handler om årsaksforklaring kvalifiserer besvarelsen til karakter E. En generell beskrivelse av de to typene attribusjon, den fundamentale feilen. B eller A gis dersom studenten gir en grundig beskrivelse av attribusjon, den fundamentale feilen, selvbeskyttende attribusjon og konsekvenser for den mentale helsen. Dersom det gis eksempler, gir det ekstra uttelling.

Oppgave 5.

Forklar hva konformitet er og beskriv minst ett eksperiment som har undersøkt fenomenet. Beskriv de ulike typene påvirkning som kan gi konformitet. Forklar hvorfor konformitet kan være både positivt og negativt.

Pensum:

Holt, N., Bremner, A., Sutherland, E., Vliek, M., Passer, M. W., & Smith, R. E. (2014). Kap. 15: Social thinking and behaviour.

Sensorveiledning:

Konformitet som å endre atferd i tråd med en gruppes atferd skal beskrives. Konformitet er endring av atferd uten at gruppa har til hensikt å påvirke personen. Vi skiller mellom normativ og informativ sosial påvirkning. Dersom disse begrepene beskrives riktig sammen

med et eksempel kan minimum karakter C gis. Eksempler på konformitetsstudier er informativ påvirkning som beskrives i Sherif sitt eksperiment med autokinetisk effekt og Asch sitt eksperiment med sammenlikning og vurdering av linjer.